

svensk
FALLSKÄRMS
SPORT

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin
NUMMER TVÅ 2014 ÅRGÅNG 43

Friflygarlycka på **Flajflaj**

Lär dig mer om – **kalottformation**

222 sekvens – två grepp kort från världsrekord

CYPRES 2

Reliability made in Germany

HÅLL KOLL PÅ DIG SJÄLV

HÅLL KOLL PÅ DINA VÄNNER

Räddningsutlösaren kollar vi

CYPRES övervakar dina hopp och agerar om du inte kan. Våra tekniker granskar och trimmar varje CYPRES till exakt precision och full driftsäkerhet genom det omfattande fyraåriga underhålls- och garantiprogrammet. Ett fast pris, allt ingår.

Foto: Frank Täster.

www.cypres.cc

Det kluriga med

Innehåll, nummer 2, 2014

...kommunikation är att det man säger är inte alltid det man menar. Vi uttrycker oss klumpigt och utelämnar information. Ibland ljuger vi. För att sanningen är pinsam eller för att vi inte vill stå för konsekvensen. Ibland för att vi helt enkelt inte vet hur vi ska säga något och säger istället något vi vet hur vi ska säga. Vissa är öppna och jättelätta att prata med, andra inte alls och vi blir rädda för att bli missförstådda och dömda.

Kommunikation är svårt och jag kommer att tänka på Acali. Ett experiment som tar oss tillbaka till 1973 på en liten flotte. En grupp på elva människor, kvinnor och män, skulle segla mellan Kanarieöarna och Mexico. Människorna var från olika länder och talade alltså olika språk och hade aldrig tidigare träffats. Några av dem hade i förväg blivit tilldelade ansvarsområden.

Bakom experimentet stod en antropolog som studerade gruppens utveckling och hur de klarade av uppgiften. Ett socialt experiment helt enkelt. Kanske inte helt olik det som händer på en fallskärmsklubb i Sverige.

Vi umgås och lever i mer eller mindre intensiva perioder tillsammans med människor vi aldrig hade mött, om vi inte hade bokat den där AFF-kursen. Vi skapar egna regler och hierarkier och vet knappt efternamnet eller yrket på de människor vi visar våra starkaste känslor för. Rädsla, frustration och ångest avslöjas lämpligt nog när det är femminuters-call.

Kommunikation är mer än ord. Beteenden och vad vi inte säger, säger också en hel del. Mitt bland nervositet, glädje och frustration som uttrycks på olika sätt ska vi lära oss att förstå varandra och samarbeta.

Precis som i vilken grupp som helst finns det saker vi inte kommer ifrån. Vi bryter regler, faller för grupptrack och fryser ut. Även de bästa relationerna sätts på

prövning men det är ett sätt att utvecklas. Konflikter påverkar alla, mer eller mindre, i en grupp. Att man ska gå ihop med alla på ett hoppfält är en knäpp tanke, och det måste man inte. Men vi måste kommunicera för att inte gå under. För vi är beroende av varandra.

Det som var tråkigt med Acali-experimentet var att det inte hände någonting särskilt. Eller det tyckte i alla fall antropologen som drev experimentet. Så han spred rykten bland deltagarna och kryddade rapporten med smaskiga skandaler han hade hoppats skulle hända. De falska ryktena nådde media och deltagarna mädde dåligt i många år efter att de kom iland. Experimentet ansågs vara misslyckat och deltagarna höll inte kontakten efteråt.

Att hitta ett sätt att kommunicera, med eller utan ord, är helt klart en utmaning. Men lyckas vi får vi nytänkande, kreativitet och utveckling. Vi får 222 personer, där alla inte talar samma språk, att bygga en jättestor formation tillsammans. Vi får åka till Riksgränsen och samarbeta med folk som inte hoppar fallskärm. Vi renoverar en klubbstuga mot alla odds. Några experiment du kan läsa om i detta nummer!

4 Kalendariet. **Lösryckt**, notiser om smått och gott.

6 **Ordförandespalten**, Ronny Modigs.

6 **ÖFK** tillbaka.

8 **Extreme Sports Gathering 2014**.

11 Team **Playground**.

12 **Riksinstruktören**, – personligt ansvar.

13 Incidentrapporter.

14 **222 sekvens** – två grepp kort från världsrekord.

18 Friflygarlycka på **Flajflaj**.

22 **Lär dig mer...** – kalottformation!

25 **Team Fire** avbryter satsningen.

28 **Nyfiken** på Narit.

32 Vinnande **filmfestival**sfilmerna – våga vara annorlunda.

35 Kontakta **SFF**.

36 Baksidan.

Virginia
Tomas
Mei

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Ansvarig utgivare
Ronny Modigs
Svenska Fallskärmsförbundet
Telefon: 0706-04 06 10
E-post: ronmod@gmail.com

Chefredaktör
Virginia Åslund
Manhemsgatan 9
126 52 Hägersten
Telefon: 0702-87 00 34
E-post: virginia.aslund@icloud.com

Redaktörer – planering och texter
Tomas Almbö
Tredövs 20
185 41 Vaxholm
Telefon: 0706-28 80 82
E-post: tomasalmbö@gmail.com

Martin Eidensten
Flyglärgatan 7
128 36 Skarpnäck
Telefon: 0703-33 90 21
E-post: martin@eidensten.se

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 031-91 88 01
Fax 031-91 88 02
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress som ovan.

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning
3/14: vecka 33
4/14: vecka 42
5/14: vecka 51
1/15: vecka 13
2/15: vecka 22

Kontakta redaktionen för besked om nästa materialdag.

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla medlemmar i SFF.

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

I solnedgången under årets Flajflaj.
Mer på sidan 18!

Foto: Gustavo Cabana.

Kalendariet på gång

2014

JUNI

2-6: Basic camp i Gryttjom, SF.
Kontakt: Seth Ericson.

6-8: Team Playground i friflygning med Team Zero, SF.

7: NM i CF och precision, FK Dala (preliminärt datum). Mer information kommer.

7: Pingstscramble (50+ hopp), FK Aros. Mer information kommer.

10-13: Swoop Camp Advanced, Stockholms fallskärmsklubb. Kontakt: Carolina Mallwitz.

14-15: SSC Swoop Cup 1, SF. Kontakt: Tomas Almbro.

16-22: Skycamp, Bunge, Gotland. Mer info: <http://skycamp.wordpress.com/>
30/6-4/7: No Gravity, friflygarboogie, SF, Gryttjom.

JULI

3-6: Team Playground i friflygning med Orion Freefly, FKCG.

5: Svenska cupen 2, FKCG.

7-20: Hoppveckor, FK Aros.

14-18: Bigway, FK Aros.

14-19: Floquentials, FKCG, Näsinge.

21-26: Angle week, FKCG, Näsinge.

28-31: SM i alla grenar, SF.

28/7-3/8: Hoppveckor, FK Aros.

SEPTEMBER

13-14: SSC Swoop Cup 2, Stockholms fallskärmsklubb. Kontakt: Tomas Almbro.

Marcos Gonzalez med sin nya Petra.

Emelie Ericson

Petra - ny swoopskärm

Den nya swoopskärmen "Petra" av Icarus canopies finns nu hos fyra svenska hoppare: Marcos Gonzalez, Nico Emanuelsson, Peter Nilsson och Petter Jönsson. Den blev tyggodkänd av materialkommitén i slutet av april. Totalt finns det ungefär hundra hoppare i världen som använder den. Hopparna väljs av Icarus canopies.

Marcos har hoppat med sin ett par helger i Gryttjom.

"Den är instabil när den öppnar och svajar lite, men så fort jag öppnar bröstremmen och lossar bromsarna flyger den mycket bra. Den är lättare på främre än JVX - deras tidigare skärm. Den ligger kvar i dyk längre också och på så sätt så bygger den mer fart."

Nico håller med om att den är instabil efter öppning.

"Jag har haft min sedan februari och har precis börjat hoppa med henne. Kort sagt: Hon är vild! Jag lastar henne ganska mycket (cirka 3,3) så de första sekunderna efter öppning när jag tar loss slidern är spännande. Annars så flyger hon snabbt och underbart. Det är en helt annan upplevelse än andra fallskärmar. Men kul!"

Lyckad tandemexamination hos Aros

Mellan måndagen den 28 april och fredagen den 2 maj var det tandeminstruktörskurs hos Aros. Tolv hoppare från olika klubbar närvarade, varav två konverterade utländska tandemcertifikat. Samtliga klarade sina examinationer och är nu svenska tandeminstruktörer.

Nytt för i år var att reservdragsexaminationen genomfördes upphängd i sele tillsammans med passagerare för att få ett så realistiskt examinationsmoment som möjligt. Ett initiativ som föll mycket väl ut.

Från vänster riksinstruktör Petter Alfsson-Thoor, Palle Nygren (video), Sara Guchi (video), Robbin Havasi (video), Tåbbe Forslund (video), Mike Söderberg (video), Love Nordström HFSK, Daniel Hagström SF, Fredrik Bylund SF, Jonas Gyllenpanzar FKA, Stefan Flink (video), Andreas Fibban Ibsen FKA, Niklas Berg HFSK, Niclas Carlberg GOF, Tomas Stengård GOF, Rickard Backne (examinator), Marcus Jögi (examinator), Jonas Nilsson FGCC. Längst till höger Elof Wecksell, som missade gruppfotot men var glad ändå (montage).

Petter Alfsson-Thoor. Montage av Himmelsdyk

Studier med hoppning i fokus

Två studier relaterade till fallskärmshoppning har nyligen publicerats. Den ena undersöker glukosvärden och minnet hos personer med diabetes i "frifall". Den andra studien undersöker belastningen på nacken i samband med öppningsförloppet vid fallskärmsdraget.

Idag får diabetiker inte hoppa fallskärm på grund av risken att bli medvetlös i frifall, som är en effekt av att blodssockret kan svänga kraftigt. Syftet med studien om diabetes och hoppning var att undersöka om det fanns några förändringar i glukosnivån och i arbetsminnet hos diabetiker. Experimentet utfördes på sex testpersoner med diabetes och sedan jämfördes resultaten med personer som inte har diabetes.

"Det var ingen skillnad och egentligen trodde jag väl inte att det skulle vara det heller" kommenterar Anton Westman, fallskärmshoppare, läkare och initiativtagare till studien.

Test i tryckkammare

Med hjälp av en tryckkammare kunde testpersonerna simulera en hoppdag. Personer med diabetes har tidigare inte undersökts i denna typ av miljö, där syrebrist inträffar på grund av snabbt sjunkande lufttryck. Anton och hans arbetsgrupp ville först undersöka testpersonerna enbart i just denna specifika miljö före något annat.

"Nu när vi vet detta kan man gå vidare med fältstudier, med allt vad det innebär - stressade nybörjare, långa och varma hoppdagar, eventuellt matslarv och så vidare", fortsätter Anton.

Nacksmärtor vanliga

När det kommer till studien om nacksmärtor och fallskärmshoppning, utfördes experimentet däremot på verkliga fallskärmshoppare. Nacksmärtor är vanligt i sporten men har inte förrän nu studerats.

Fyra erfarna fallskärmshoppare deltog under experimentet där påverkan av hopparnas nackleder och muskulatur mättes. Till hjälp användes specialutrustning som mätte hastighetsförändringar och muskelaktivitet. Data samlades in från totalt åtta hopp.

"Studien gav intressanta resultat. Vid ett öppningsförlopp nådde inbromsningen nivåer man tidigare sett är skadliga för nacken hos stridsflygare. Vi kunde också se tecken på att inbromsningen ökar kraftigt så fort den har startat - det, bokstavligen - smäl-

ler till när rycket vid linsträck kommer" säger Kristofer Gladh, sjukgymnast och försteförfattare till studien.

Inlärt mönster

Studien pekar på att hopparna spände nackmuskulaturen inför rycket snarare än att de reagerade på rycket, troligen ett inlärt mönster för att säkra huvudets position och skydda nacken.

"Resultaten behöver dock bekräftas av data från en större grupp hoppare innan slutsatser kan dras, men sådana analyser är på väg. Förhoppningen är att i framtiden hitta ett sätt som sänker belastningen på nacken under öppningsförloppet och minskar risken för nackbesvär", säger Kristofer.

Anton Westman, initiativtagare till studien. I skelettskrud!

David Bengtsson

annons

Skydive Spain

Jump in the Sun!

Twin Turbine 4.600m

For beginners and progression

Want to progress with FS or FF and obtain your B-Licence? Our all inclusive Progression Courses including FS/FF coaching get all the theory and practical sessions complete while getting you in the air for FS or FF training. Just get to Seville airport and let us do the rest!

Next courses: 29 July - 3 August

AFF Residential courses once a month, including transfers and 7 nights accommodation. Travelling alone? Don't worry, you'll be part of the family from the moment you arrive! Places limited, contact us now to book your course.

Next courses: 10-16 June, 15-21 July

For experienced skydivers

TrackDayz
07-08 June, 11-12 October

Skysaver Weeks
02-06 June, 07-11 July,
8-12 September

Intense Freely Coaching
02-06 June, 06-10 October

Flight-1 Canopy Course 101 & 102
05-06 July, 27-28 September

BCPA Summer Tour
18-28 June

Summer Shutdown
5-22 August

Icarus Canopies
DEND CENTRE

Aeródromo La Juliana, Bofullos de la Mitación, Sevilla.
DZ: +34 687 726 303 Office: +34 955 766 056
info@skydivespain.com · www.skydivespain.com

Facebook Skydive Spain
Twitter @SkydiveSpain
Instagram SkydiveSpainOficina

CYPRES 2
fritt modellbyte

Några ord från...

Äntligen är säsongen igång på allvar och det händer en massa roligt runt om i landet redan i början av sommaren.

Våra Team Playground-satsningar är till för dig som vill testa tävling i avslappnad stil och ha skoj medan du håller några av landets bästa coacher i handen. Du får till och med ett stöd till resekostnader om du kommer från en annan klubb än den som arrangerar evenemanget. Läs mer och anmäl dig på vår webbsida sff.se. Gå till rubriken "Tävling" och där under "Börja tävla" till "Team Playground".

Du har väl inte missat att anmäla dig till Skycamp? Hela hoppssverige samlas till ett läger under midsommar på vackra Gotland, något som bara händer vartannat år. Tack till er som har förberett och jobbat med lägret!

Tyvärr var inledningen på hoppåret 2014 inte så upplyftande. I Finland inträffade en fruktansvärd olycka den 20 april i Jämijärvi. Åtta av våra bröder och systrar i sporten omkom när ett hoppflygplan störtade och fick på så sätt betala det högsta möjliga priset för den passion vi alla delar. Det är ett hårt slag för hela den nordiska hoppgemenskapen.

I Västerås skadades dessutom en svensk hoppare allvarligt den 21 april vid en högfartslandning. Han befinner sig i skrivande stund fortfarande på sjukhus och har tyvärr en lång period av rehabilitering kvar innan han är återställd.

Min uppmaning till dig är: ta det lugnt, särskilt så här i början av säsongen. Tänk efter och planera ditt hopp, din flygning och landning så att du kan landa mjukt i gräset, göra high-five med kompisarna och få njuta av många fler hopp framöver. Vi behöver värna om varandra och hjälpas åt att sprida kunskap och en ödmjuk inställning till den sport vi utövar. Låt oss tillsammans se till att 2014 blir ett fallskärmsår att minnas med glädje.

Något som glädjer mig och övriga styrelsen är de starka tävlingssatsningar vi ser ute i landet. Team Orion i FKCG, Team Entangled från FGCC och Team 3G från Dalaklubben är några som kör hårt just nu för att förbereda sig inför både SM och VM. Att swooparen Johan Karlsson är i luften igen är också väldigt roligt.

Tyvärr var Team Fire tvungna att ställa in sin satsning efter många år och ett flertal fina segrar. Från SFF:s sida vill vi tacka dem för allt deras slit och för de fina resultat det har gett, inte minst ett EM-brons förra året. Vi ser fram emot att se flera av tjejerna på tävlingsarenan igen om inte allt för lång tid!

Till sommaren stärker vi bemanningen på kansliet för att licenshantering och andra kansliärenden ska löpa smidigt även när vår heltidsanställda Petter Alfsson-Thoor behöver lite sommarledigt med familjen. Vi hoppas att det ska märkas och göra din hoppssommar ännu bättre.

Vi i den nya styrelsen, med tre nya ledamöter, har haft våra första möten och lärt känna varandra. Tillsammans ser vi fram emot att fortsätta arbeta för ett starkare och mer enat fallskärmsverige, i år och under lång tid framöver.

Vi ses kanske på ett hoppfält i sommar!

Ronny Modigs
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet, SFF • Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås

ÖFK till

Efter ett vattenläckage som totalförstör klubbstugan hamnar Örebro Fallskärmsklubbs hopplösa situation i händerna på ett fåtal medlemmar. Efter två och ett halvt år av otaliga timmars slit, frustration och pepande inom gänget kunde klubben inför säsongen 2014 stolt inviga den nya klubbstugan.

Text: Virginia Åslund

Foto: Calle Ericsson

Hela 2013 var ett renoverings-år för Örebro Fallskärmsklubb, ÖFK, och det var minst sagt tufft för en klubb med få medlemmar. Under hoppssäsongen lyckades de ändå hålla igång tandemverksamheten.

”Det blev trångt i packlokalen med alla främmande människor när det var väderuppehåll. Då fick vi bjuda på kaffe och oss själva. Packlokalen var det enda som vi hade efter vattenskadan”, säger Joel Christiansson, chefsinstruktör på klubben.

Under vintern 2011 upptäcker en medlem, som åker till klubbstugan av en slump, att det sprutar vatten i hela lokalen. Att döma av vattenmängden på golvet så verkar det ha pågått i ungefär en veckas tid. Ett försäkringsbolag kopplas in och till en början låter det som att de ska hjälpa till.

Försäkringsbolaget backar

”Men när vi tar upp kontakten efter några månaders tystnad vill de inte hjälpa oss. De tycker att det är en gammal lokal och miss-

tänker att vi inte skött den ordentligt”, säger Joel.

Klubben kan bevisa genom elräkningar att strömmen stått på under vintern och försäkringsbolaget erbjuder till slut en ersättning på 60 000 kronor.

”Offerten för att renovera klubblokalen var på 380 000 kronor så samtidigt som vi driver ärendet vidare inser vi att vi måste lösa det själva”, fortsätter Joel.

Under sommaren 2012 börjar rivningsarbetet. Allt som är förstört bärs ut och det som finns kvar är en vattenskadad klubblokal som får stå och torka – en hel säsong. Endast packlokalen är hel och torr och den används som sovlokal, ”kök” och en plats för klubbmedlemmarna att umgås.

Klubben försöker vara verksam så gott det går. De har dessutom ett gammalt sår – de har inget flygplan efter att det kraschade och totalförstördes vintern 2011. De får hyra FK Aros Caravan för att komma igång med verksamheten och får hyra Linköpingsklubbens flygplan varannan helg

Vanligtvis håller ÖFK igång verksamheten även under vintern. Men efter att klubbens hyrflygplan kraschade där hopparna fick nödlända så stängdes verksamheten ner den vintern. Lagom till att den värsta ångesten lagt sig råkade klubben ut för ett vattenläckage som mer eller mindre totalförstörde klubbstugan. Det både tärde på och stärkte klubben.

baka

under resten av säsongen. Det blev svårt att behålla medlemmar men bland de som var kvar blev gemenskapen starkare.

Stor del återförnyar

ÖFK är en liten klubb med cirka 30 medlemmar varav cirka tio är aktiva hoppare och drivande i klubben. 2013 kan de börja med återbyggnationen av klubblokalen och samtidigt som det pågår håller de igång både tandem- och elevverksamheten. De hyr en Cessna 182 från ett företag med anknytning till klubben, som de fortfarande hoppar med.

”Vi behövde hålla igång en elevverksamhet för att stärka vår existens, även om det var små kurser. Jag vet inte om vi utstrålade engagemang eller så, men det var 60 procent som återförnyade” säger Joel.

Totalt gjorde klubben 1 509 hopp den säsongen. En av dem som gick kurs under mitt renoveringsprojektet är Calle Ericsson som idag är klubbens marknadsföringsansvarig.

”Det första intrycket var ju att 'här finns inte så mycket' men kärleken som finns för klubben vägrade upp. Det är väldigt familjärt och jag blev väl omhändertagen. För mig var det något som gjorde att jag blev kvar”, säger Calle.

Visionen stärkte

Calle och Joel blev en del av byggruppen som tillsammans, mer eller mindre, byggde upp ett helt hus. De engagerade sig i klubben under vinterhalvåret lika mycket som en inbiten hoppare gör när

det är hoppssäsong. De fick både böna och be om saker och material och inom klubben fanns kunskap och kontakter inom både bygg och VVS.

”Slipa och spackla har varit värst av allt. Jag trodde det skulle vara över på några helger... Jag vill inte höja vårt spacklande till skyarna men till slut blev det bra”, säger Joel.

”Vi har sett till att vi har haft roligt under tiden. Vi höjde varandra och tänkte på visionen, det är viktigt. Fallskärmskänslan har funnits där utan att vi har hoppat. Nu ser det fantastiskt ut” säger Calle.

Under Valborgshelgen var det premiärhoppning med en uppdaterad version av Örebroklubben. Facilitetmässigt är klubben fulländad och det är möjligen lite städning som behövs. Det som saknas är medlemmar som nu inte måste umgås i packlokalen. ■

Före renoveringen fanns en kombination av kök och bar. "Jag har sedan starten 1991 undrat varför det inte finns ett ordentligt kök. Men nu har vi både och!" säger Joel Christiansson. Under renoveringstiden fick medlemmarna nöja sig med en mikro och frys.

Lärdomar: Ge aldrig upp! Har man bestämt sig för att få något gjort så är det bara att köra på. Det går att iordningställa mer än vad man tror. Och våga be om hjälp. Det är sällan folk hjälper till självmant men efter att man frågat så gör de oftast det.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse 2014

Ordförande – Ronny Modigs.

Kassör – Stefan Nilsson.

Ledamot – Gunilla Sigurd.

Ledamot – Christer Dahl.

Ledamot – Boel Stier.

Suppleant – Håkan Dahlquist.

Suppleant – Daniel Ingered.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Uno Alpfors (sammankallande), Markus Andersson och Andreas Frisk.

Suppleant – Lennart Vestbom.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Nedal Abu-Zarour.

Suppleant – Narit Pidokrajt.

Ledamot valberedning – Lennart Vestbom.

Suppleant valberedning – Uno Alpfors.

För styrelsemedlemmarnas ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter Alfsson-Thoor,
riksinstruktör

Extreme Sports Gathering 2014

För andra året i rad samlades fallskärmshoppare, skärmflygare, kite-åkare och skidåkare i Riksgränsen för en vecka av aktiviteter. Strålande sol mötte deltagarna då den andra upplagan av Extreme Sports Gathering, ESG, gick av stapeln.

Text: Tomas Almbo
Foto: Mikael Hedin

I den med Extreme Sports Gathering, ESG, är att samla olika skärmsporter i Sveriges nordligaste fjäll för att där kunna utöva sin sport i en magnifik miljö. Hella Stening drog igång eventet främst av två anledningar. Dels ville hon sam-

köra alla dessa aktiviteter i ett och samma event.

”Jag tror att personer som håller på med dessa aktiviteter är väldigt likasinnade och trivs väldigt bra tillsammans” konstaterar hon. Dels delade hon en dröm med andra hoppare, att få hoppa fallskärm under vintertid i fjällen. Hella fortsätter: ”Jag tror även att mindre idrotter som dessa kan gynnas av sådana här event då de på så sätt kan växa tillsammans, det blir som en synergieffekt”.

Strålande sol

Veckan bjöd på fantastiskt väder, av sju dagar var det sol och blå himmel sex av

Tomas Almbo
skärmflyger i Riksgränsens skidbackar.

Fantastisk vy över de
norska fjordarna.

orts

dem. På den isbelagda sjön nedanför Riksgränsens hotell samlades fallskärms-
hoppare och tandempax för att med heli-
kopter bli lyfta till 2 500 meters höjd. Väl
där hade de en otrolig utsikt över de
svenska fjällen och de norska fjordarna.
"Jag ser ju ända till Lofoten!" utbrister
tandempaxet Peter som till vardags arbe-
tar som bartender på hotellet.

Totalt gjordes cirka femton tandem-
hopp under veckan. Ett par av dagarna
hoppades det även i Abisko där den stor-
slagna vyn över Lapporten breder ut sig
från helikoptern. Sundsvalls Fallskärms-
klubb stod som ansvarig klubb för hopp-
ningen.

forts. på sidan 10 ➤

Gunlög Edgren
med paxet Hanna.

Fredrik Bergman landar
med sin passagerare
mellan kiteskärmar i
Riksgränsen.

forts. från sidan 9

På Torneträsk höll de personer som körde kite till. Representanter från Kajtech och Sälens Kiteskola höll kurser både för nybörjare och de mer avancerade åkarna. När vindarna låg rätt gjorde de även turer upp på fjället och flera toppar. "Det är ett otroligt smidigt sätt att ta sig upp på en fjälltopp för att sedan åka skidor ner", säger Kaj Kjellgren som driver kiteföretaget Kajtech.

Lisa Henriksson lär sig hantera en kite.

Vädergudarna måste verkligen ha varit på deltagarnas sida denna vecka. Vindarna var många dagar perfekta för speedriding och skärmflygning. Det fanns även massor av snö kvar så skidåkarna var inte heller missnöjda.

Hella blickar framåt

"Veckan var helt fantastisk, vi kunde inte haft mer tur med vädret och vi har kun-

nat göra allt vi ville göra", utbrister Hella.

ESG har fått stark lokal förankring hos Kiruna kommun som är positiva till eventet. Hellas tanke om att eventuellt utöka till ett sommarevent var något Riksgränsen tyckte var en bra idé. "Kanske kör vi ett testevent redan i år, men vi får se, vi försöker ta det i små steg och öka successivt", säger hon.

För mer info, besök www.esgwinter.se

Team Playground

Vill du utvecklas som fallskärms hoppare men vet inte vem du ska fråga om hjälp? Vill du börja tävla men vet inte riktigt hur det fungerar? I så fall är Team Playground det du letar efter!

Text och foto Tomas Almbo

De flesta vill utvecklas som fallskärms hoppare. Att bli en bättre hoppare gör sporten så mycket roligare och säkrare. Men hur ska man gå till väga?

En del av Sveriges klubbar anordnar egna läger och kurser, medan andra klubbar saknar det helt och hållet. Team Playground är ett initiativ som bygger vidare på tidigare års Börja tävla-helger med syfte att utveckla Sveriges hoppare och i förlängningen få fler att vilja tävla.

I år anordnas färre organiserade events på de största klubbarna i landet. Förbundet bidrar med reseersättning för de personer som reser från andra klubbar för att på så sätt underlätta för hoppare från mindre klubbar.

Att tävla är att utvecklas

Johanna Jaakola, Hella Stening och Boel Stier är de som driver initiativet och alla

Team Playground - detta gäller!

Kostnad: Du betalar för dina egna hopp och för coachens/kameraflygarens hopp om och när du får en sådan med dig i luften. På FS-evenemanget i Aros 29/5-1/6 och i FF-evenemanget i FKCG 3-6/7 tillkommer 200 kronor i anmälningsavgift för att vara med på Svenska Cupen. Ingen coachavgift, ingen anmälningsavgift.

Reseersättning: 300 kronor per deltagare, om din hemmaklubb är tio mil eller längre bort från den klubb som arrangerar det Team Playground-event du ska vara med på. (Gäller inte Skycamp).

Anmälan: Anmälan görs på webbsidan sff.se. Där kan du också få mer information om eventen. Läs mer och anmäl dig genom att gå till rubriken "Tävling" och där under "Börja tävla", till "Team Playground".

CYPRES 2
tysk industri kvalitét

brinner för tävling. "Att ha tävling som mål gör att man utvecklas oerhört", säger Johanna och fortätter: "Självta målet behöver inte vara att vinna SM-guld, utan att hoppa med goda vänner, göra genomtänkta hopp och på så sätt utvecklas".

En viktig del i Team Playground är idén om mentorskap. Coacherna på de olika evenen agerar även mentorer under hela säsongen, vilket innebär att man när som helst kan hugga tag i dem och ställa frågor om hoppning och tävling.

Långsiktigt jobb

Förbundet jobbar långsiktigt med att utveckla hoppssverige och få fler att börja tävla och där spelar Team Playground en stor roll.

Under eventen blandas teori med praktik. Du får reda på hur tävlingar går till och vilka regler som gäller och hur man ska tänka när man sätter ihop ett lag. Alla coacher tävlar eller har tävlat på landslagsnivå. Det spelar ingen roll om du redan har ett lag eller inte, alla kan anmäla sig. Är du själv blir du ihopparad med hoppare som har liknande kunskapsnivå. Kanske träffar du dina blivande lagkamrater!

TEAM PLAYGROUND

29/5 - 1/6 i FK Aros

Coach: Team Fire

Grenar: FS

Du får coachning och en introduktion till FS som tävlingsgren. Teoripass och hoppning varvas under torsdag-söndag och det hela avslutas med att du är med på Svenska Cupen.

6-8/6 i SF

Coach: Jocke Wetterfors och Mik Stier

Grenar: FF

Du får coachning och en introduktion till FF som tävlingsgren. Teoripass och hoppning varvas under fredag-söndag och du kommer att vara med och tävla i Fallsvenskan.

Events 2014

16 - 21/6 på Skycamp, Bunge, Gotland

Coach: Seth Ericson, Petter Jönsson och Jonas Nilsson

Grenar: FS, FF, CF

Under vissa dagar av Skycamp kan du som vill få coachning och en introduktion till tävlingsgrenarna FS, FF och CF. Under de här dagarna varvas teoripass och hoppning och du kommer att vara med och tävla på Fallsvenskan.

3 - 6/7 i FKCG

Coach: Orion Freefly

Grenar: FF

Du får coachning och en introduktion till friflygning som tävlingsgren. Teoripass och hoppning varvas under fredag-söndag och du kommer att vara med och tävla i Fallsvenskan.

Team Istar

Team 3G

Team Fire

Petter Alfsson-Thoor:

Personligt ansvar

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor

Om du skulle vara personligt ansvarig för att fallskärmshoppare skadar sig, vad skulle du då vilja göra för att det inte skall inträffa?

Det beror nog på – skulle de flesta säga. Fallskärmshoppning är en farlig sport som den är och att sluta hoppa fallskärm är ju inget alternativ. Då hoppar vi ju inte längre och vad är då poängen med att föra ett resonemang?

Om du är personligt ansvarig och vet orsaken till varför dina hoppkamrater slår sig på ett sätt så att de får men för livet... och de fortsätter slå sig? Skulle du vilja göra någonting annorlunda? Skulle din trovärdighet ifrågasättas om du ser förbi problemet och fortsätter låta det ske trots att det finns vägar att ta för att få färre skadade kamrater?

Om en sådan väg innebär att förutsättningarna ändras – skulle du ta den vägen? Om den vägen innebär att du mest troligt skulle hamna i ett elddop av åsikter från alla möjliga håll – skulle du fortfarande vilja genomföra den? Eller skulle du låta det gå ut över din integritet och trovärdighet? Glöm inte att det är *du* som är personligt ansvarig. Vad gör *du*?

Nu resonerar det flesta individer inte kring det faktum att man är personligt ansvarig för att en hoppare svänger sig i backen ännu en gång, utan kanske tänker att det är den enskilde hopparens ansvar.

Det är dags att ändra det synsättet! *Du* är personligt ansvarig så länge du väljer att acceptera en kultur där ett riskbeteende belönas. Ett riskbeteende som består av manövrar nära marken där marginalen för att komma undan en katastrof ofta kan vara under en sekund.

Det är just nu ett allvarligt flygsäkerhetsmässigt kulturproblem i fallskärmshoppning där förändringen måste komma inifrån. Vill du som svensk fallskärmshoppare vara en del av en säkerhetskultur som accepterar att två-tre individer skadar sig för livet varje år av samma anledning?

Det finns säkert de som vill göra problematiken till en individuell frågeställning med påståenden att det gjordes mindre genomtänkta enskilda val. Ja, i viss mån kan det vara så.

”
**Samtidigt har
möjligheten till dessa val
närt i en säkerhetskultur
som accepterar och belönar
små fallskärmar och snabba
landningar.**
”

Samtidigt har möjligheten till dessa val närt i en säkerhetskultur som accepterar och belönar små fallskärmar och snabba landningar. Våra haverier är produkten av svensk fallskärmshoppning. Svensk fallskärmshoppning som du är en enskild del av – vilket gör dig personligt ansvarig för nästa haveri, så länge du accepterar det riskbeteende vår säkerhetskultur just nu omfattar.

Fundera på det! Och glöm inte att "Culture eats strategy for breakfast!".

Till ett betydligt trevligare ämne:

Jag vill varmt tacka: Jonas Gyllenpanzar, Niklas Berg, Robbin Havasi, Åsah Helenius, Fredrik Wesslén, Andréas Ekström, Maria Lundquist, Ola Jameson, Eric Marsh, Jens Grahm, Peter Ekström, Mark Wemhöner, Mats Svensson, Nisse Hedström, Robban Alasuutari, Annika Burström, Stefan Burström, Monica Paulsson, James Cumberland, Annica Carlsson, Elisabeth Wetterlund, Marcus Jögi, Rickard

Backne, Anton Eriksson, Magnus Caro, Christian Bengtsson, Mikael Kaulanen, Mattias Nord, Mårten Nordlander och Fredrik 91:an Eriksson.

Det är tack vare dessa individer vi kan genomföra de instruktörsutbildningar SFF varje år centralt arrangerar. Några av ovanstående är med på en kurs, andra på alla. Jag är väldigt tacksam över den glöd och engagemang dessa förbundskursledare visar inför uppgiften att leverera en instruktörsutbildning för fallskärmshoppare av absolut bästa kvalitet. Stort tack för det jobb ni gör.

Alldeles nyligen blev tolv instruktörer examinerade till tandeminstruktörer under ledning av Marcus Jögi, Rickard Backne och undertecknad. Härligt att se hur mycket erfarna fallskärmshoppare går in med engagemang och vilja för uppgiften. Samtliga som gick in i kursen gick ut med godkänt resultat. Och i skrivande stund är AFF-examineringen precis avslutad där SFF nu har ytterligare elva färdiga AFF-instruktörer som åker ut i hoppssverige och verkar i både SFU och AFF.

Avslutningsvis:

Jag vet att jag kan önska och det gör jag. Jag önskar att säsongen 2014 fortsätter bättre än den börjat. Jag önskar att du som fallskärmshoppare reflekterar över vår säkerhetskultur. Och sist:

Man small, why fall? Skies call, that's all.

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Incidentrapporterna denna gång är redogörelser från två hoppare som tillsammans var med om en kalottkollision efter drag.

av Petter Alfsson-Thoor

Hoppare ett

- Tid i sport: Ett år
- Antal hopp: 107
- Antal hopp senaste tre månaderna: 16
- Antal hopp med aktuell utrustning: 40
- Typ av huvudfallskärm: Sabre 2
- Övrig utrustning: -

Avskrift från fallskärmsrapporten:

Gjorde ett två-mannahopp med en kamrat. Separation på 1500 meter. Får ett varv snodd men löser den ganska fort. Upptäcker min kamrat rakt framför mig på kollisionskurs. Hinner ej styra undan utan kolliderar med min kamrats högra kalottsidan. Trasslar in mig i kalotten. Efter att jag förstod hur jag trasslat in mig försökte jag dra mig ur trasslet och när jag lyckades flög min huvudfallskärm och jag kunde landa normalt.

Hoppare två

- Tid i sport: 10 månader
- Antal hopp: 149
- Antal hopp senaste tre månaderna: 10
- Antal hopp med aktuell utrustning: 100
- Huvudfallskärm: Sabre 2, 150 kvadratfot
- Övrig utrustning: -

Avskrift från fallskärmsrapporten:

Gjorde ett FS-hopp med en kamrat. Bröt på 1500 meter och trackade ifrån varandra. Drog min skärm på 1100 meter och min skärm öppnade fint. Tittade upp för att kolla skärmen. Skärmen såg fin ut. Såg aldrig min kamrat.

Nästan direkt efter att jag tittade upp känner jag att något konstigt händer och jag börjar rotera. Kollar upp och ser min kamrat i min skärm. Roterar ett par varv. Försöker kutta men lyckas ej dra ut handtaget. Kommer loss (min kamrat har lyckats trassla ut sig från min fallskärm) och jag är nu under bärande skärm. Kan ej se något fel på min skärm och landar. Efteråt ser jag att min pilotfallskärm är söndertrasad och att en C-lina har gått av vid fästet.

Egen analys är att vi troligtvis hade för dålig separation, min kamrat fick snodd i sin öppning och råkade sen flyga in i min skärm. Vi blev ihoptrasslade och började rotera.

Kommentar från CI:

Troligen dålig separation efter FS-hopp. Hoppledaren hade genomgång med hopparna efter händelsen. De gör nu repetitionsutbildning i track under ledning av instruktör. Hopparna verkar inse allvaret och har tagit till sig av händelsen på ett bra sätt.

Kommentar från RI:

Ibland när vi hoppar blir utlösningen av fallskärmen närmare varandra än planerat. Orsaken kan vara

att man, som i det här fallet, kan ha haft en för kort separation från varandra trots att de bara var två hoppare. Ibland är det för att det blir trångt vid draget i samband med många hoppare som separerar och löser ut sina fallskärmar.

Principiellt är det ingen skillnad på att separera en två-manna eller en 200-manna. Vi vill ge utrymme för att lösa vår fallskärm i fri luft och kunna hantera eventuella problem som kan uppstå utan att riskera att kollidera.

I det här fallet så får en hoppare snodd och om fallskärmen just då pekar mot en annan hoppare som har sin skärm pekad i kollisionsriktning så rinner tiden för agerandet iväg rätt fort. Det kan handla om ett fåtal sekunder innan en kollision uppstår.

Vad kan vi lära av det här?

Inledningsvis är en god separation mellan hopparna nyckeln till att ge sig tid att agera och öva på tracking. För att ge sig ytterligare tid att agera finns kompiskollen. Var är mina hoppkamrater? Att försöka ha lite "split vision" och "scanna" av luftrummet omkring sig för att kunna väja om det behövs.

När kollisionen är ett faktum handlar det om att inte träffa kropp mot kropp. I detta fallet går den övre hopparen rakt in i den undre hopparens kalott och trasslar in sig. När det läget uppstått och man är intrasslad – då gäller det att hålla huvudet kallt.

När kollisionen är ett faktum handlar det om att inte träffa kropp mot kropp. I detta fallet går den övre hopparen rakt in i den undre hopparens kalott och trasslar in sig. När det läget uppstått och man är intrasslad – då gäller det att hålla huvudet kallt.

Som den intrasslade hopparen gäller det att få koll på hur läget är. Hur tar jag mig ut? Du kanske inte ser din fallskärm på grund av allt tyg och nu kommer kommunikationen till sin spets. Den hoppare som har sin fallskärm inlindad i någon annan måste försöka kommunicera om läget medger. Tänk att den som har en bärande fallskärm skall fortsätta ha det. Fatta beslut utifrån det.

Vi utbildar inte direkt i hur man skall agera vid en intrassling eller kalottkollision. Det kan snabbt bli komplicerade scenarion där bästa lösningen är att man tillsammans kommer överens i vilken ordning det skall kopplas loss. Samtidigt spinner det mot marken i hög fart och höjden kan vara låg. Då kan det vara svårt att föra en massa resonemang om optimal lösning och livräddande i ett agerande, det vill sägas *GÖR NÅGOT*, blir primärt. För gärna en dialog med en CF-hoppare hur de tänker i sina tänkbara scenarion. De har ofta bra koll på vad som kan vara det bästa agerandet.

Ytterligare en lärdom är att den undre hopparen inte orkade dra loss sitt kutt-handtag. Som fallskärms hoppare vill vi verkligen veta att vi orkar dra de handtag vi har till vårt förfogande. Det innebär att prova att dra ditt kutt-handtag på marken någon gång. Om det handlar om att kardborren är väldigt hård finns tekniken att bryta loss handtaget från fästet och sedan dra.

Se till att de utbildningsmateriel som finns ute i klubbarna är så lika i motstånd som det sedan är på den skarpa fallskärmsmaterielen. Då minskar vi sannolikheten att hoppare blir överraskade att ett handtag kan sitta hårt. Att det sedan kan bli tungdraget på grund av att kutt-vajrarna är inlindade i bärremmarna vid snodd är något man får vara förberedd på. Utgå ifrån att handtagen sitter hårt. Agera därefter.

222 sekvens

- två grepp kort från världsrekord

Sex svenskar var på plats på Skydive Arizona och fick uppleva både glädje och sorg. En deltagare omkom under träningen av The World Teams storformation – som var två grepp kort från ett världsrekord. Men trots allt lämnade svenskarna Eloy med bra erfarenheter.

Text Virginia Åslund

Foto WillyBoeykens, Norman Kent/www.normankent.com

”Att delta på The World Team är ju alltid en resa. Det vi gör där blir ganska starka erfarenheter så det blir ju starka band. Och hela upplevelsen är väldigt intressant ur ett sociologiskt perspektiv”, säger Sven Mörtberg, en av två

lagkaptener för den ena sektorn.

Det var 28 nationaliteter som samlades på en och samma plats med och samma fokus: tajma in exiten, flyga in till formationen vid rätt tidpunkt och sedan ligga helt stilla – vilket är svårare än vad

man tror. Sedan gäller det att kommunicera med de andra trots språkbarriärer och kulturella skillnader. Det är svårt att tolka beteenden. En japan och en amerikan hanterar stress på helt olika sätt.

”Det är väldigt roligt, speciellt det so-

Första poäng.

ciala. Man får träffa så många goa människor från hela världen” säger Siv Lindgren.

Fortsatte trots olycka

The World Team satsar på världsrekord sedan starten 1994 och prioriterar säkerhet högt. De har under alla sina år varit skonade från olyckor med dödlig utgång, fram tills denna gång. En kvinnlig deltagare genomförde reservdragsproceduren för lågt och ingen lämnades oberörd.

”Det var fruktansvärt. Vi lagkaptener diskuterade länge om vi skulle fortsätta med hoppningen. När vi beslutade att göra det tog vi hand om våra egna sektorer. Stora formationer är förenat med stora risker. Jag vet inte om det påverkade

hoppningen men det tog i alla fall energi från deltagarna. Det var väldigt jobbigt” säger Sven.

Olyckan fick deltagarna att tänka om och de blev påmindas om sportens baksidor. Lusten till att hoppa och fokus på rekordet försvann. Handtag och reservdragsproceduren fick en extra tanke och man frågade sig hur man skulle orka fortsätta hoppa.

”Organisationen och lagkaptenerna skötte det hela väldigt bra. De kollade

flera gånger hur man mädde och försäkrade om att det var okej att hoppa av om man inte ville fortsätta. Händelsen var fruktansvärd och jag blev jätteledsen men till slut orkade de andra och även jag att fortsätta”, säger Carolina Nilsson.

Med på rekommendation

The World Team valde att inte ta in en reservhoppare utan man ändrade formationen från en 222-manna till en 221-manna för att hedra kvinnan som om-

Mot andra poäng, tyvärr några grepp kort.

Öva på olika skills! Öva på hur man trackar, på floatet, hur man ligger stilla och hur man dockar. Lär dig grunderna helt enkelt. Det finns inga genvägar. Visar det sig att du är duktig kommer du att bli uppmärksammas och det är så man blir inbjuden till grejer.

Siv Lindgren

kom. Trots hårdträning blev dock bästa resultat en 219-manna. Storformationer är onekligen komplexa.

”Det finns ju skäl till att rekordet inte är slaget än. Det var ju även tidigt på säsongen vilket är en nackdel. Många hade nog inte hunnit göra så många hopp. Men det var roligt och det var bra stämning. Och det är kul att se tio flygplan

kräkas ut 200 personer, det ser väldigt häftigt ut” säger Seth Ericson.

Seth Ericson har tidigare tävlat inom FS4 som det legat mycket fokus på i många år men hade i år ingen särskild satsning. Han hade tidigare flaggat intresse för storformationshoppning till Sven Mörtberg, som tillsammans med norrmannen Pål Bergan, var lagkapten och fick rekommendera hoppare till försöket. Seth blev uppringd av Sven och kände då att det skulle vara kul. Det var första gången på länge han gjorde något sådant. Självt hade han hunnit med 40 hopp och tränade genom FS4-hoppning

med Ronny Modigs och Niklas Hemlin på plats.

Presterar under hård press

Sven har arrangerat rekord sedan 1992 har lärt sig vad det är man ske leta efter hos en hoppare. Förutom att vara en duktig flygare rent tekniskt så bör man även kunna hantera stress, för man måste kunna prestera under hård press.

En annan viktig egenskap är att vara en lagspelare. Dels får du själv inte underprestera samtidigt som du ska tillföra något till de andra deltagarna. Du är ju en del av det stora hela. Det är mycket

Välorganiserat. "Arizona är proffsiga och grymma när det kommer att arrangera sådant här" säger Seth Ericson. De hade en egen hangar på hoppfältet och den övriga hoppverksamheten var inget The World Team märkte av. "Det var jättebra organiserat. De fick ju 222 personer att hoppa tillsammans" säger Carolina Nilsson.

väntan på marken så en social inställning till andra människor, ödmjukhet och viljan att lära sig av andra är minst lika viktiga egenskaper.

”Jag ville ha några som varit med förr men även några nya som jag visste skulle klara uppgiften. Det är jätteroligt att få med sig nya hoppare. I vår sektor var det totalt elva nationaliteter och vi kände inte varandra i början. Men alla var alltid med i matchen och vi hoppade riktigt, riktigt bra. Vi gjorde allt korrekt och jag tror inte vi har gjort något så bra tidigare. Men så som vi sätter regler så blev det ju inget rekord” säger Sven.

Alltid velat hoppa stort

Carolina Nilsson var en av deltagarna som aldrig varit med förr. Carolina och Sven lärde känna varandra på ett hoppfält i Thailand för tio år och har sedan dess hållit kontakten.

”För mig var detta stort! I Thailand tog Sven mig under sina vingar och jag fick vara med på en storformation med bara 150 hopp. Sen dess har jag alltid velat hoppa storformationer. Så när Sven ringde mig inför det här var det som att en dröm gick i uppfyllelse” säger Carolina.

Före försöket deltog Carolina på två träningsläger i USA arrangerade av andra deltagare från The World Team.

”Det är jätteströktigt att vi inte tog rekord men jag hade så himla roligt och

lärde känna nya vänner. Och jag har verkligen lärt mig mycket, som att våga ha is i magen” fortsätter Carolina.

När man ska greppa formationen är det viktigt att göra det vid rätt tidpunkt och inte bli offer för ”grip-sharking”. Det är lätt att haka på av bara farten när andra hoppare gör det, men varje hoppare måste tajma in rätt tidpunkt.

”Ibland är det bättre att vänta, det är inte först fram som vinner. Av den här erfarenheten har jag lärt mig att läsa av situationen bättre och att ha tålmod” säger Siv Lindgren.

Intresset för storformation väcktes hos Siv när hon fick vara med på en 20-manna på ett midsommarboogie i Skåne 2006.

”Det var helt fantastiskt, jag hade ju som störst hoppat 10-manna före det! Något år senare var jag med på Big Way Camp i Gryttjom och träffade coacher som fick mig att våga söka mig utanför Sveriges gränser också. Ju större desto bättre tänkte jag då!” säger Siv.

Bästa sektorn mot slutet

För sektorns båda lagkaptener, Sven-Mörtberg och Pål Bergan, blev det långa dagar. De skulle inte bara hoppa utan även leda cirka 30 personer. De har jobbat ihop länge, har lärt sig av sina misstag och framgångar och hade en bra plan som de var väldigt nöjda med. Mot slutet presterade sektorn bättre och bättre. Steg för steg vågade de mer.

”Efter att man separerat från formationen ska man hitta sin track-grupp, dra på sin rätta höjd eftersom alla inte kan dra samtidigt och sen landa i myllret. Man måste ha stenkoll på sig själv och på andra. Och inte flyga in i dust-devils...Man får aldrig slappna av” säger Carolina Nilsson.

”Vi genomförde vår plan med lyckat resultat och det var enormt tillfredsställande. Jag är stolt över hur min sektor utvecklades. Synd bara att det inte blev ett nytt världsrekord, men det är en annan sak. Och utan att skämmas kan jag säga att mot slutet var vi den bästa sektorn” säger Sven. ■

The World Team 222-manna storformation

- Arrangemanget ägde rum den 28 mars - 4 april på Skydive Arizona i Eloy, USA och arrangerades av BJ Worth. The World Teams mål var att sätta en två-poängs 222-manna men ändrades sedan till en två-poängs 221-manna. Det bästa resultatet blev en två-poängs 219-manna.

- Formationen delas in i sektorer med två lagkaptener som ansvariga. För att få delta på The World Teams storformationer krävs en inbjudan eller en rekommendation från organisationen.
- Svenska deltagare på 222-mannen var Sven Mörtberg (lagkaptener), Carolina Nilsson, Siv Lindgren, Seth Ericson, Ronny Modigs och Johan Hansson.

- The World Team har hoppat stormformationer sedan 1994 och har hittills satt tre världsrekord: 282-manna år 1999, 357-manna år 2004 och en 400-manna år 2006.

Källa: The World Teams blogg: www.theworldteamblog.com

Friflyggarly

på Flajflaj

Peter Nilssons årliga friflygarläger Flajflaj fortsätter att växa.

text - Linda Iliste

foto - Gustavo Cabana

Marie Sjödén glädjs med sin elevs framsteg. I år sträckte sig deltagarna från purfärnska A-licensierade hoppare till gamla rävar med decennier och flera tusentals hopp i sporten. Många menar att det är en av Flajflajs stora styrkor, att det är ett läger som låter alla utvecklas tillsammans. Nybörjarlycka blandas med elitens strävan att utveckla sporten.

cka

I år gjordes inte mindre än 7 232 hopp ur Skydive Elsinores fyra flygplan. Baserat på kunskapsnivå delades deltagarna in i grupper på tre till sex personer tillsammans med en coach.

Liksom tidigare år var dagens sista lift ofta förknädd med ett gemensamt coachhopp men även elever fortsatte slipa på friflygarkonsterna i de gyllene solnedgångarna (bakgrundsbilden).

Friflygarlycka

Flajflaj hade i år ett 40-tal coacher som tillhör de främsta i världen. En hel del av dem är svenska, bland annat Petter Jönsson som här syns ge eleven Moses Champonoote en high-five i dörren.

Eleverna Tom Clark, Nikolai Sele och John Cragg följer sin coach Ode Siivonen i en track.

Det två veckor långa friflyglägret Flajflaj har på åtta år vuxit från en liten skandinavisk händelse till ett rosat boogie med världsrykte. Till årets upplaga i mars reste hela 172 deltagare från 29 länder. Här tillsammans med dem alla skymtar hjärnan bakom Flajflaj, Peter Nilsson, näst längst till höger.

Flajflaj har alltid hållits på Skydive Elsinore i Kalifornien. Sponsorer som Larsen & Brusgaard, Indoor Skydiving Bottrop och Voss Vind drog också sitt strå till stacken för att göra lägret så bra som möjligt.

Lär dig mer om...

Kalott-formation

I förra numret av SFS fick du lära dig mer om precision. I detta nummer tar vi oss an en annan av skärmflygningsgrenarna, kalottformation. Här handlar det om att med hjälp av sina fallskärmar bygga olika typer av formationer i varierande storlekar.

Text: **Tomas Almbo**

Foto: **Tomas Almbo och Norman Kent**

I nom kalottformation, även kallad CF (efter engelskans förkortning av canopy formation), finns det två olika grenar att tävla i: sekvens och rotation.

I grenen sekvens flyger man sina fallskärmar till förutbestämda formationer som lottas fram. Antingen består laget av

två (CF2) eller fyra (CF4) hoppare, plus en person som filmar formationerna. I CF2 har laget en minut på sig att bygga så många formationer som möjligt medan man i CF4 har två minuter på sig.

I grenen rotation består laget av fyra personer plus en kameraman. Här gäller det att bygga en "stack", en formation i rad uppifrån och ned där hopparna med sina fötter håller i skärmen under dem. Sen gäller det att låta personen i topp förflytta sig längst ner i "stacken" så snabbt som möjligt. När hopparen dockat längst ner är det nästa persons tur att förflytta sig från toppen till botten, och så vidare. Detta ska göras så många gånger som möjligt under arbetstiden som är nittio sekunder.

Förutom dessa tre grenar utförs också storformationer i kalottflygning. Dels bygger man "stack" eller "plane" där man bygger så många kalotter som möjligt. Man bygger också diamantformationer, där världsrekordet är en 100-manna som sattes 2007 i Florida.

Svensk CF-historia

Kalottformation började synas bland svenska hoppare i början av 80-talet. Benämningen CF – canopy formation, på svenska kalottformation – är ett senare

CYPRES 2
alltid fritt batteri

Plane (tremans)

Stack (tremans)

Diamond (fyrmans)

påfund. Företeelsen kallades istället "kalott-RW" och var något man utövade efter att ha löst ut skärmarna efter ett RW-hopp (maghopp med andra). Som en slags bonus innan man landade. Någon specialanpassad utrustning fanns inte, och man drog sällan högre för att få mer tid för kalott-RW.

Det man kunde se på himlen var oftast tvåmans biplane eller side by side, kryddat med en eller annan spektakulär downplane. Särskilt duktiga på den här typen av publikfrälsare var man i FK Aros, men också Stockholmshoppare utvecklade det hela vidare, vilket blev populära inslag på uppvisningar.

I Fallskärmsklubben Dala har kunskaperna i hög grad värdats och utökats. Flera CF-lag från FK Dala har under åren kunnat skriva internationella framgångar på sina meritlistor.

Två aktiva svenska lag

Idag finns två aktiva lag inom kalottformation, Team Entangled och 3G. Båda lagen tävlar i CF2-sekvens. Team Entangled har det svenska rekordet med 23 poäng, från Dubai 2013. Romme Rotation, som tävlar i CF4-rotation, bildades 2001 och har funnits i olika konstellationer sedan dess. Romme Rotation vann ett VM-silver 2004, men i år är laget inte aktivt.

Tre svenska lag på första SM

1996 arrangerades ett CF-läger i Rommehed där man tog in två finska CF-hoppare som coacher. Båda hade tävlat i VM i grenen CF4-rotation och även del-

tagit i ett världsrekord i mitten på nittio-talet, en 56-manna i Kessel, Tyskland. Under lägret i Rommehed kördes det första riksmästerskapet i CF4-rotation där laget Softbollarna vann.

Världsrekordet – hundramans diamond.

Norman Kent

Två svenska CF2-lag är för närvarande aktiva. På bilden laget 3G – en av de tre hopparna flyger kameran.

Första gången kalottformation var med i SM var 1998 i Gryttjom. Totalt deltog tre svenska lag och ett ryskt lag. CF4-rotation laget CREWdoo blev svenska mästare med ett snitt på 14 poäng och blev då uttaget till VM i USA.

Under den sista träningshelgen före VM omkom lagmedlemmen Anders Sandvik i ett träningshopp. Han trasslade in sig i sin egen och två andra huvudskärmar och hade ingen möjlighet att få ut den runda reserven. Laget uteblev därför från VM och under efterföljande år låg man lågt med CF.

Speciella utrustningsdetaljer

En CF-utrustning skiljer sig på några punkter jämfört med en vanlig hoppstrustning.

Fremre bärremmarna tejpas för att man på så sätt snabbare och lättare skall kunna greppa dem. Skärmarna har kortare linor, är förstärkta vid lininfästningen och saknar kaskader för att undvika trassel. För att snabba på öppningarna finns ingen bag utan skärmen packas direkt i containern.

Vill du prova kalottformation?

Grenansvarig för kalottformation i Svenska Fallskärmsförbundet är Thomas Salberg, thomas@salberg.nu. Du kan även höra av dig till Lennart Vestbom som är kontaktperson för Fallskärm Gefle CREW Club, lennart.vestbom@swipnet.se. CF2-laget Team Entangled kommer köra prova-på-dagar på Skycamp på Gotland.

Pilotsystemet är ett så kallat pullout-system, det innebär att hopparen rycker ut sprinten manuellt när piloten dras ut. Efter det släpps piloten som då drar ut skärmen. I ett vanligt pilotsystem – ”kast-i-väg” – dras sprinten efter att piloten släppts.

Istället för en vanlig slider används en så kallad kryss-slider som ger snabbare öppningar. Den består av endast två remmar som går som ett kryss mellan slider-ringarna.

Ett krav är också att hopparna bär flera knivar, däribland en vanlig morakniv utan spets. Med den kniven har man lättare att skära av linor vid en eventuell intrassling.

Under CF-hopp sker mycket verbal kommunikation mellan hopparna. Vissa lag använder därför hjälmar med radioapparater för att på så sätt kunna prata med varandra under hoppet. Används inte radio så krävs hjälmar utan täckta öron, så att hopparna kan höra varandra bättre. ”Ibland hör folket på backen oss bättre än vad vi själva gör. Vi skriker väldigt högt till varandra för att kunna höra i vinden”, säger lagmedlemmen Jonas Nilsson i laget Entangled.

Drag efter propellervinden

Uthoppshöjden för CF-lag på tävling är cirka 2 100 meter. Under träning kan lagen hoppa ända upp till 4 000 meter för

att få längsta möjliga träningstid. Men eftersom CF-hopp tar mycket på krafterna brukar uthoppet generellt sett ske från en lägre höjd.

I ett CF2-lag hoppar medlemmarna ut i stort sett samtidigt och drar skärmen där propellervinden avtar. Detta för att få en så mjuk öppning det går med en CF-skärm, som kan öppna väldigt hårt om hopparen kommer upp i en frifallshastighet.

CF4-lag hoppar ut väldigt tätt efter varandra. Tiden från uthopp till fullt bärande kalott är cirka fem sekunder för CF-hopparna och tre sekunder för kameramannen som drar skärmen tidigare. Från det att laget har lämnat planet har man trettio sekunder på sig att ta första poängen. Tävlingstiden börjar när första poängen tas eller när trettio sekunder har gått, så det gäller att vara snabb. Programmet som flygs är ett lottat fempoängsprogram som ska roteras så många gånger som möjligt. ■

Krav för nybörjare

För att få börja med kalottformation krävs att man har minst 100 hopp efter utbildningsplanen. De två första hoppen ska göras med CF-instruktör. Instruktören ska ha gjort minst 25 lyckade CF-hopp.

Team Fire avbryter satsningen

Efter hårdträning och framgångar är det ett tungt beslut för svenska damlandslaget Team Fire att avbryta tävlings-satsningen. Det är en ryggskada på ena lagmedlemmen som är anledningen till att de inte har möjlighet att fortsätta. Bettan Wetterlund delar med sig av sina tankar om laget och sin egen framtid.

Text Virginia Åslund
Foto Tomas Almbo

”Jag har lärt mig så otroligt mycket! Och jag har lärt mig så mycket om mig själv – mer än vad jag kunnat tro”.

Bettan Wetterlunds tankar om den närmaste framtiden spretar. Kanske ska hon hälsa på familjen i Borås, ha en gemensam semester med sambon – vilket hon inte haft på länge, eller lägga tid på att vara AFF-instruktör och kursledare.

Eller så dyker något helt annat upp. För Bettan och resten av Team Fire är det ovanligt att inte ha någon träningsresa eller tävling inbokat tidigt på säsongen. Så det är lite oväntat att helt plötsligt ha tid att göra något av ”med vem då?”. För Team Fire har tidigare lagt all tid på träning och tävling.

Alltså all tid. Till och med den tid vanliga människor lägger på arbete.

”Ja, med de planer och mål vi satt tillsammans har det inte blivit mycket fritid över till andra hobbyer. Vi har behövt ta ledigt från jobb mycket. Ibland är det lätt och ibland får man jobba dubbelt så hårt istället. Vi har haft förstående arbetsgivare i olika utsträckning med vi har alltid fått det att gå ihop”.

Mest självfinansierat

Team Fire har till största delen själva finansierat träning och tävlingar. De har fått en del stöd av sponsorer, främst i form av utrustning, och från SFF:s tävlingsfond, men har valt att inte lägga mycket tid på att försöka få ihop sponsorpengar.

”Det är svårt att hitta sponsorer som kan finansiera en större del av satsningen och det är mycket tid som måste läggas på att både hitta sponsorer och vårda kontakterna. Dessutom vet man vad man får om man finansierat allt själv. Men det är viktigt att alla i laget är överens om hur mycket pengar och tid det förväntas att lägga av varje person”, säger Bettan Wetterlund.

Landslagssatsning från början

År 2012 var det intensivaste året för Team Fire. De deltog på tre stora tävlingar: SM, de brittiska mästerskapen och VM. Inför SM åkte de på ett tvåveckors träningsläger i USA och på ytterligare två veckolånga träningsläger i Sverige samt flera tunnällager.

Resultatet blev en fjärde plats och de fick först inte ihop det snittpoäng som krävdes för att bli landslag och därmed

Medlemmarna i Team Fire: Annica Carlsson, Åsah Helenius, Elof Wecksell (kamera), Helena Hanses och Elisabeth ”Bettan” Wetterlund.

Alla medlemmar från Team Fire träffades genom hoppningen och var med i andra konstellationer innan de bestämde att tävla tillsammans. De bor i olika städer och hoppar i olika klubbar men har alltid fått det att gå ihop med träning och tävling. ”Åk på alla möjliga camps! Det är ett kanontillfälle att hitta folk att bilda lag med” säger Bettan Wetterlund.

få tävla på VM i Dubai. De åkte då till de brittiska mästerskapen och kvalade in där. Inför VM åkte de åter igen på två träningsveckor. Under VM hade Annica

Team Fires tävlingsresultat

2012 Svenska mästerskapen, Vårgårda, 4:e plats
2012 Brittiska mästerskapen, Hibaldstow, 11:e plats
2012 Världsmästerskapen, Dubai, 7:e plats
2013 Svenska Cupen 1, Västerås, 1:a plats
2013 European Skydiving League, Prostějov, 1:a plats
2013 Svenska mästerskapen, Gryttjom, 3:e plats
2013 Världscupen/Europamästerskapen, Banja-Luka, 3:e plats

MORE IS LESS

MAKE YOUR RIG INVESTMENT LAST LONGER

Looking for the safest downsizing option, while saving money? With the Pulse, you can fit larger canopy sizes into your first container, making that investment more valuable and giving a longer life to your rig as you progress.

The smaller pack volume of the Pulse allows you to safely put larger canopies into that first container, with the ability to downsize to a smaller full zero porosity canopy when ready.

Everyone wants an easier pack job. You don't have to fight this canopy to get it into the bag. A great choice for beginners, as it helps you develop good packing habits without the hassle.

PULSE
BY PERFORMANCE DESIGNS

The Pulse and the Optimum reserve make for the perfect combination. Since both use our proprietary low bulk fabric, combining them gives you the ultimate in flexibility and safety.

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

P PROJECT ORANGE 10.16.13 PROJECT ORANGE
CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW AT SKYDIVE CITY, FL
VISIT PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

Medlemmar i Team Fire: Åsah Helenius, Victoria Burén, Annica Carlsson och Elisabeth "Bettan" Wetterlund. Tränaren Joey Jones till höger.

Carlsson en smärtsam skada i armbågen men lyckades ändå genomföra tävlingen med smärtstillande och lokalbedövning. VM resulterade i en sjunde plats, inte långt från en finalplats, och Team Fire satte även ett nytt lagbästa.

Viktigt med samma mål

Team Fire bildades under vintern 2010-2011 och har från starten satsat hårt. Planerna i stora drag ritades upp under en middag i Vikingstad följt av en fika i Stockholm. Det långsiktiga målet var från början att bli landslag. De hade aldrig hoppat med varandra tidigare men innan hoppssäsongen 2011 kom igång hann de rulla en del i Stockholm.

"Det allra viktigaste med att starta lag är att alla har samma mål. Om en vill satsa på landslag och en vill skojhoppa så kommer någon bli besviken. Att vara ett lag är som att vara i ett förhållande och man måste fortsätta tillsammans även om man för dagen inte kommer överens", säger Bettan Wetterlund.

Sedan drog de igång med hoppningen och tunnlandet. De tog kontakt med coachen Joey Jones, tidigare amerikansk världsmästare och Sverigebekant genom bland annat Basic Camp i SF.

"Tillsammans med Joey bestämde vi upplägg och hoppade med varandra för första gången under påsken 2011. Vi skumpade runt i himlen och ramlade av flygplan, som man gör i början!".

Inga genvägar

De tog inga genvägar och lärde sig dubbla positioner på en gång, eftersom man byter plats i vissa formationer. Lagets alla hopp- och tunnelträning har varit coachade för att få ut maximalt av träning-

en. Och det visade sig att hårdträningen skulle löna sig. Under den senare tiden hamnade de bland topp tre på tävlingar.

Förutom fyrmannateknik har Joey lärt Team Fire oerhört mycket om lagverksamhet. Även hans svenska fru Lena Jones, medlem i FS4-laget 4Pleasure som under början av 2000-talet var svenskt damlandslag, har varit med och stöttat.

"Vi har fått lära oss hur man effektivt tar sig igenom en lång träningsdag och fortfarande har energi över till nästa dag, för att inte tala om mentalt pepp. Joey och Lena har verkligen varit en del av laget".

Avslutar med sorg

På tävlingarna i början av 2013 använde sig laget av reserven Carolina Nilsson, så att Annica skulle kunna återhämta

sig efter armbågs-skadan. Det hann bli fyra tävlingar med bra resultat den säsongen. Inför VM-satsningen 2014 hade Team Fire, nu med Annica tillbaka, en träningsvecka i DeLeand. Där kom Annicas hårda öppning som resulterade i en fraktur på ländkotan. Det tog hårt på Team Fire, som även tidigare dragits med skador och sjukdomar.

"Det tar energi att hålla igång drivet. Det skulle vara skönt om vi fick en säsong utan skador men det är alltid något som händer".

Team Fire har funderat länge på hur de skulle lösa situationen men inte lyckats hitta en lösning som fungerar och Carolina har numera ett eget FS4-lag. Så det är med sorg som Team Fire måste avsluta sin resa. Det sista de gjorde var att hålla det första lägret på SFF:s nya tävlingskoncept Team Playground under Kristi himmelsfärdhelgen, där de coachade FS4 på hemmaklubben FK Aros.

Men den närmsta framtiden är fortfarande ett frågetecken.

"Det känns konstigt och jag har tusen tankar i huvudet. Detta har hänt så pass nyligen och jag vet inte vad jag ska fylla tomrummet med. Men jag är inte klar med FS4". ■

Team Fire

Team Fire var ett FS4-lag (fyrmanna formationshoppning) som tävlade för FK Aros och var aktiva 2011-2014. 2012 kvalificerades de till damlandslag. Medlemmar: Elisabeth "Bettan" Wetterlund, Åsah Helenius, Helena Hanses, Annica Carlsson, Victoria Burén (medlem 2010-2011), Elof Wecksell (kamera 2012-2014), Eric Marsch (kamera 2011-2012), Carolina Nilsson (reserv under 2013), Joey Jones (coach 2011-2013) och Steve Hamilton (coach 2014).

Narrit

Han är fysikläraren som blev övertalad av sina elever att hoppa fallskärm. Med tips från de allra bästa och en inget att förlora-inställning hann det bara gå sex veckor efter sista AFF-hoppet innan han tävlade på SM.

Text **Virginia Åslund**
Foto **Anders Nyqvist**

Narrit hade fått ihop 70 hopp när han anmälde sig till att tävla i precision på SM. Kravet är egentligen B-licens men Narrit fick dispens. Passion övervinner regler. Tio hopp efter utbildningen fick han tag på en precisionsrigg och har sedan dess knappt tagit av sig den.

Många mil har körts mellan Sveriges hoppfält och han har skakat hand med alla i precisions-eliten. Han plockade på sig värdefulla kontakter och tips och med sin envishet började han nöta hopp. Förutom SM tävlade han även i Fallsvenskan och hamnade på en fjärde plats inom grenen precision och på femtonde plats i det totala resultatet. Året avslutades med en hoppresa till Spanien. Under året blev det totalt 231 hopp.

”Jag hängde knappt med själv! Jag har fått hoppa med så många

duktiga hoppare och fått hjälp, tips och inspiration från de allra bästa. Då går det inte att bli annat än bra!”

Men vägen har varit knappast varit rak. Och den började i fysiksalen året före.

På en gymnasieskola i Stockholm undervisade Narrit i fysik. Det är vanligt att man inom fysik använder sig av just fallskärmshoppning som exempel för att det enkelt förklarar lyft- och dragningskraften. Men för att demonstrera principen ville Narrit visa den och sökte därför på internet efter filmklipp på fallskärms-hoppning.

”Även om det såg härligt ut tänkte jag att jag aldrig i livet skulle göra det själv. Men när jag visade klippet för mina elever så tyckte de att jag borde.”

Narrit Pidokrajt

Född: 1979.

Klubb: Nyköpings Fallskärmsklubb.

Antal hopp: 271.

Började hoppa: 2012 i NYFK.

Bor i: Nyköping.

Ett tandemhopp bokades hos FK Aros och Narrit var ganska skakig inför hoppet.

”Men jag kände mig väldigt trygg med Patrik Ingel som jag hoppade med. Och Elof Wecksell som filmade gjorde high-five med mig i frifall. Och när jag sa att filmen skulle visas i utbildningssyfte så bjöd de på filmen. Jag tänkte att hela upplevelsen var så härlig och att det här måste jag göra igen! Jag var nog också rätt hög på adrenalin!” ➤

Narit under ett hopp på SM förra året. Han både tävlar mot och får tips från Magnus Falk, landslagshoppare i precision. "Magnus Falk kan jag alltid fråga om tips. Jag har även Sven Mörtberg, Sara Hall Ericson, Jens Grahn, Joakim Melin och Lennart Vestbom att tacka för hjälpen att bli en bättre hoppare."

Narit med LFK:s precisionsgång. "Både Tony Månson (mitten) och Pato Matta Salgado (vänster) hjälper till och ser till att jag utvecklas på rätt sätt."

➤ När Narit visade eleverna tandemhoppet märkte de hur glatt han berättade om det. Till slut blev han övertalad att gå kurs. I juli 2012 var han elev på Nyköpings Fallskärmsklubb.

Kämpiga AFF-hopp

AFF-kursen började bra men Narit fastande på hopp tre, som han fick göra om sex gånger. Han kom sedan i kontakt med Sven Mörtberg som han gjorde de resterande hoppen med.

"Sven är sträng men bra. Halva grejen med varför jag ville hoppa med Sven är för att hans instruktioner är så bra. Han är pedagogisk på ett sätt som gör att det inte går att misstolka det han säger. Det är verkligen bara att göra som han säger."

Men att bli klar med kursen tog ändå sin tid på grund av skada, sjukdom och

en del omhopp. Sedan var hoppssäsongen över men hoppningen togs upp snabbt när säsongen började igen. Tidigt på hoppssäsongen 2013 var han äntligen, efter 23 AFF-hopp, färdig med kursen.

"Alla fysikteorier som tagit upp till trettio år att bevisa, det pluggar vi in på ett år. Jag känner likadant om hoppning. Det har tagit så många år att utveckla sporten så vad gör det om det tog mig 23 hopp att bli klar? Saker får ta sin tid."

AFF-kursen tog sin tid men hoppkariären efteråt väntade inte. Narit åkte runt bland hoppfälten i Sverige och träffade massa nya hoppare. Det var under Midsommarboogiet i Mohed som Narit träffade Magnus Falk, en av Sveriges nuvarande representanter i precision, för första gången och började nöta fotinsättningen med tips från honom. Det var

Anneli Nilsson, gymnasieelev:

Narit är en av de bästa lärarna jag har haft. Han har stor kunskap i många områden inom fysiken, vilket är imponerande. Jag tycker det är helt fantastiskt att man kan fråga honom om nästan allt. Dessutom har han en sådan beundransvärd talang att illustrera sådana mätterverk till sina exempel i fysik att man även kan få sig ett gott skratt på lektionerna. Han är påhittig och originell som lärare och man kan inte ha något annat än respekt för honom.

Lukas Lindmark

även där första, och hittills enda, reservdraget inträffade. Styrhandtaget hade lossnat vilket ledde till inblåsning på ena sidan. Narit drog reserven på 600 meter och var under fullt bärande reservkalott på 300 meter.

Under ett annat hopp fick han en sådan hård öppning att han tappade fokus ett tag. Under ett annat tappade han goglarna i frifall. Och så en del hårda landningar såklart. Som elev var han med om en utelandning två kilometer från fältet. Han landade mjukt men flygturen dit var obehaglig.

"Det var mest för att jag inte visste var jag skulle landa. Annars har hoppning bara varit ett rent nöje. Jag ångrar inte en minut eller en krona jag lagt på den."

Doktorerat i fysik

Men det var efter SM-upplevelsen som Narits tävlarinstinkter började kicka in där han tävlade mot sina idoler och mentorer.

Privat arkiv

Privat arkiv

Narit är uppvuxen i staden Songkhla i södra Thailand. När han var barn flyttade familjen till Bangkok där hans föräldrar fortfarande bor. Narit studerade fysik, matematik och engelska i norra Thailand

Sven Mörtberg, AFF-instruktör:

Jag träffade Narit för första gången på NYFK. Trots att han hade haft problem med kursen var han väldigt entusiastisk, nästan lite överentusiastisk och behövde nog lite hjälp med att samla sig. Vi bestämde att vi skulle göra klart kursen tillsammans.

Under det första hoppet jag gjorde med Narit så var han på final mycket spänd och nervös. För att få honom att slappna av drog jag frasen "Prutta inte i flygplanet" på thailändska. Man kan lugnt påstå att det överraskade honom och att den värsta spänningen släppte! Jag har hoppat mycket i Thailand och det visade sig att när Narit var yngre hade han sett mig hoppa i Thailand.

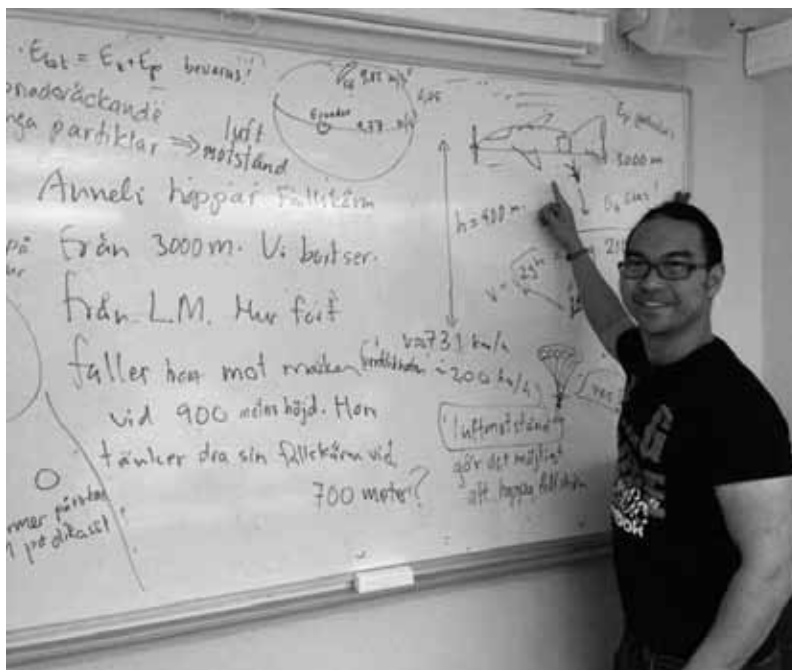
Narit var öppen för att lära sig nya saker och gav aldrig upp, även när det var kämpigt. Till slut blev han ju klar och som en examenspresent fick han min lagjacka jag hade på ett världsrekord i en storformation i Thailand. Jag hejade även på honom när han tävlade på SM. Vi har nog skapat en väldigt speciell relation.

"Jag var helt klart bebisen bland de övriga tävlanden. Jag kom sist men träffade disken två gånger. Och det var alltid roligt! Man måste ha mycket tålmod med precisionshoppning. Det påminner om tennis som jag tävlade i förut i Thailand".

Narit är född och uppvuxen i Thailand och 1999 flyttade han från Bangkok till Lund för att ta sin masterexamen i fysik. Han trivdes bra i Lund och plockade upp det svenska språket snabbt, utan en enda SFI-lektion. När studietiden i Lund

innan han flyttade till Lund. "Jag brukar åka till Thailand en gång om året för att hälsa på. Min mamma är lite rädd att jag hoppar. Hon vet ju att jag hoppar, men inte hur mycket!".

Christian Andersson

När Narit undervisar i fysik brukar han använda detta räkneexempel:
 • Odin hoppar base från ett 300 meter högt torn. Han passerar 250 meters höjd med en hastighet av 40 m/s. Vilken hastighet har han när han passerar 100 meters höjd (vi bortser från luftmotståndet) strax innan han drar sin fallskärm?
 (Svar längst ner på sidan!)

var över flyttade Narit till Katrineholm men pendlade till Stockholms universitet där han doktorerade inom fysik och forskade om svarta hål.

Det var en kämpig men givande period. Han åkte på många forskaresor mycket med hjälp av stipendier från forskarfonder och har fått femton artiklar om svarta hål publicerade. Narit har även representerat Sverige inom fysikforskning på ett trettiotal konferenser utomlands.

"Gravitationen i ett svart hål är så stark att tid och rum byter plats. Ja, jag vet, det låter helt galet. Men jag har alltid varit intresserad av fysik och det är genom hoppning som jag för första gången kan uppleva det själv."

Vill representera Sverige

Idag har han inte så mycket tid till forsk-

ningen men gravitationsintresset underhåller han genom hoppning. Det långsiktiga målet är att få representera Sverige i precision eller åtminstone stå på pallen under ett SM. I år är målen att, förutom att tävla i SM med bättre resultat än senast, tävla på två internationella tävlingar. Hittills är DFU Open, en tävling som anordnas av Danska Fallskärmsunionen, bokad nu i vår.

Än så länge tävlar Narit bara individuellt – lagprecision har fått vänta – och fokus ligger på att få både flygningen och landingen att bli bättre. Han har till och med installerat en egentillverkad precisionsgunga på vinden i huset han bor i.

"De som bor under mig undrar nog vad jag håller på med. Ett hopp är ju alltid ett hopp men det är lite roligare om jag träffar disken."

Narit har hunnit besöka många av landets klubbar men det är här på hemmaklubben NYFK som han trivs bäst. "När jag pratade med Anette Vik från klubben första gången så var det som om vi redan kände varandra. Och det trevliga bemötande på klubben har fortsatt sedan dess. De har mycket tålmod med mig!"

Virginia Åslund

Våga vara

- vinnande filmfestivaler

"Redline", från filmfestivalen 2001. Av Jacob Stetina, Niclas Öhman, Oscar Lantz, Erika Franzén och Tomas Sjöblom.

Tre vinnare av Stockholm Skydive filmfestival resonerar kring filmskapande. Veteranvinnaren David Bengtsson som minst sagt har vanan inne att vinna festivalen när han ställer upp, resonerar kring filmskapande bredvid nykomlingarna Martin Eidensten och Tomas Almbo.

Text Martin Eidensten, David Bengtsson och Tomas Almbo
Foto Klipp från Filmfestivalen

David Bengtsson

Nästan varenda film vi ser, oavsett om det är en Hollywoodrulle eller en reklamfilm på några få sekunder, är uppbyggd enligt en mall som vi alla instinktivt förstår. Själva grundregeln är att alltid ha en konflikt, eller att huvudkaraktären måste göra ett val av något slag i filmen. Det räcker med en liten grej, men någon form av problem måste karaktären ha för att vi inte ska avlida av tristess när vi ser filmen.

I vårt vardagliga liv är det oftast tvärtom. Vi vill leva bekymmersfritt med evig blå himmel och perfekt flärvind. Tyvärr ger en film som är uppbyggd på ett sådant rosaskimrande sätt mest gäspningar från de som ser den. Det här med konflikter är alltså ingenting som är dåligt, utan det är precis tvärt om. I alla fall i filmens värld.

Svårigheten med att göra en intressant fallskärmsfilm är att det normalt sett är ganska bekymmersfritt att hoppa. Vi kliver av, faller fritt en stund och sen drar vi våra fallskärmar. Våra filmer skulle bli mycket mer spännande att titta på om vi råkade ut för problem stup i kvarten. Precis som i reklamfilmerna. Där är det alltid någon fallskärm som krånglar innan det fixar sig för hjälten. Felfunktioner är per definition mer spännande än en rak öppning. Tack och lov ser inte vår hoppvardag ut på det sättet, så vi får skapa intresse i våra filmer på annat sätt.

Ett annat dilemma med att göra fallskärmsfilm är att de allra flesta, och här räknar jag in mig själv, är medelmåttiga hoppare. Att bara titta på halvdålig hoppning är inte så upplyftande i längden. Är du däremot världsbäst på att

hoppa fallskärm behöver du inte bekymra dig för dramatiken i samma utsträckning som vi från hoppningens mittfåra. Riktigt bra hoppning kommer alltid att vara kul att titta på. Kul för proffsen, men det innebär faktiskt en öppning för oss andra att göra bra hoppfilmer, eftersom de som är allra bäst i luften sällan bekymrar sig så mycket om manus.

Blanda med materiel från marken
Hur gör jag då som medelmåttig hoppare en riktigt bra fallskärmsrulle? Lösningen är att blanda upp sina filmer med mycket genomtänkt materiel från marken. En av de första uppgifterna du får när du går på en filmskola brukar vara att göra filmen: "A möter B med förhinder". A möter B är en svintrist film. A möter B med förhinder kan vara en helt fantastisk

annorlunda

Oscar Lantz om "Red Line":

"Under inspelningen minns jag att folk stod som fågelholkar i tunnelbanan. Endast några få vågade sig fram för att fråga vad vi höll på med. Vi blev också bortschasade av spärrvakterna flera gånger. Sedan gjorde vi också en uppföljare året efter fast med lite annat tema. Båda filmerna finns på youtube. Sök på Stockholm Skydive Filmfestival 2001, och sedan 2002."

rulle. Ordet förhinder kan innehålla så mycket. Det kan vara en komisk poäng eller något dramatiskt. Eller varför inte romantik. Det fina med en fallskärmsfilm är att du till skillnad från en långfilm bara behöver jobba med ett förhinder. De bästa kortfilmerna är de som koncentrerar sig på ett "problem" och löser det. Tänk också på att jobba med bilderna och inte så mycket med dialo-

gen. Fallskärms hoppning är visuellt, använd det till din fördel! Dessutom har de flesta av oss så dåliga mikrofoner till våra kameror att dialog går bort redan där.

Hyllning till Zipser

Den rulle som utan tvekan fortfarande är bäst genom filmfestivalhistorien tycker jag är "Valo" som gjordes av Hans Berggren, Ola Jameson och John-Arne Løken. Det är en hyllning till Olav Zipser, som var dåtidens gud inom friflygningen (Valo blir Olav baklänges).

Zipser hade en "certifiering" som kallades atmosphere dolphin och Ola Jameson skrev ett briljant manus som både hyllade och gjorde lite narr av företeelsen. Detta blandade de med finfin hoppning med en uppblåsbar val.

Formationer med bilar

Min bästa filmfestivalfilm är nog en fallskärmsrulle helt utan hoppning. Jag fick

idén att bygga formationer på Ica liggandes i kundvagnar, men eftersom jag var för feg för att genomföra den, byttes projektet till att bygga formationer med bilar istället. Jag kopierade sedan de vanliga kameravinklarna du ser i hoppning för igenkänning, samt lade in räkneverket man använder när man bedömer fyrmannahoppning för att poängen skulle gå hem.

Kameran som filmar från ovan ställde jag högt uppe i en kran på ett industriområde. Sedan hade jag en insidekamera hängandes ut genom sidorutan, samt en friflygare som carvade runt formationen på motorcykel. Vi byggde donut, stjärna, cat och så vidare och sen avslutade vi naturligtvis med att tracka iväg med bilarna i var sin riktning.

Jag minns att Karin Lien klagade lite, med glimten i ögat, om verkligheten en film om fickparkering skulle vinna filmfestivalen. ■

"Valo", av Hans Berggren, Ola Jameson och John-Arne Løken.

Tomas Almbo

När jag vann 2012 med "The longings of Larry" hade jag egentligen inte tänkt göra någon film alls. Filmen skulle vara inne på måndagen och jag började först på torsdagen. Jag började genom att skissa på ett manus, sen tänka ut vilka klipp och vinklar jag behövde filma utöver det material jag redan hade. Jag filmade allt på fredagen, redigerade på helgen och kompletterade på måndagen.

Idén till filmen "Reflections" (som vann bästa story 2014) började formas ett par månader före deadline. Jag ville göra en annorlunda film, något som inte visats förut. Eftersom Lars Nyström är en kollega och hoppkompis blev det en film som lyfte frågan om hur vi ställer oss till det faktum att vi kan skada oss ganska allvarligt, med hans olycka som utgångspunkt. Rent filmtekniskt visste jag hur jag ville ha det, men då jag aldrig utfört och filmat intervjuer tidigare krävdes en del förarbete och tester med ljud, ljussättning och bakgrund. Farsan fick ställa upp som testmodell och jag köpte fak-

tiskt en mygga (en liten mikrofon) för ett par tusen så att jag fick det ljud jag ville ha. För att få ljuset som jag ville köpte jag två bygglampor på Bauhaus.

Hoppkvaliteten oviktig

Jag minns alla filmer jag gör. Troligen för att jag alltid har en liten tanke med dom, även om det kanske inte alltid är så tydligt för dem som ser filmen. Filmer som jag kommer ihåg är de som har det lilla extra. Jag bryr mig inte så mycket om det är den fetaste friflygningen jag sett eller den sämsta. Man kan framställa båda på ett sjukt bra sätt, bara man har en tanke,

forts. på sidan 34 ➤

► en idé. Får man inte känsla i filmen spelar kvalitén på hoppningen ingen roll.

Om man vill göra en bra film ska man ägna massor av tid med förberedelser och i redigering. Har man gjort sämre förberedelser får man ägna ännu mer tid i redigering för att få en bra film.

Musik är också viktigt. Jag tänker ofta på hur musik jag hör skulle passa in i olika filmer och i olika scener. Jag sparar många låtar i "filmslistor" på Spotify, på så sätt har jag ett lager med låtar jag kan använda när jag gör filmer.

Ett tips för de som vill göra något mer än bara sätta ihop klipp till musik är helt enkelt att våga göra något annorlunda. Försök utforma en idé, en känsla du vill förmedla, och utför den. Det spelar ingen roll om resultatet blir dåligt eller bra, det är så man utvecklas.

Finns inga genvägar

Lägg mycket tid på att göra film, det finns inga genvägar. Jag får frågan ibland om jag "snabbt kan filma och slänga ihop en liten film" om det ena eller det

andra. Folk förstår inte hur lång tid det faktiskt tar att göra en bra film även om den är kort.

Winter is coming, från filmfestivalen 2013, av Martin "Mei" Eidensten.

Martin "Mei" Eidensten

Mitt första mål med hoppningen var att filma. Jag suktade efter de erfarna hopparnas DV-kameror, förfasades över priset på utrustningarna och såg deras filmer på den årliga filmfestivalen. Självklart ville jag se mina egna filmer där men tanken slog mig inte att jag skulle kunna ställa upp med en film utan klipp från luften. Det var mitt första misstag.

När jag väl hade fått mitt C-certifikat var det andra kameror som gällde men intresset fanns kvar och jag har inte gjort många hopp utan kamera sedan dess. Jag började med att göra filmer på samma sätt som så många andra. Jag satte mig veckorna (ibland dagarna) före festivalens deadline med alla sommarens klipp. Fördelade de bästa till den musik jag fastnat för och så var det klart.

Resultatet blev mysiga årsfilmer för mig och de jag hoppat med. Ingen spektakulär flygning och inte någon större tanke bakom filmerna.

Visa mer än frifall

Min första film som vann ett pris på festivalen gjorde jag efter en sommar av intensivt tandemfilmmande. Temat för året var humor så jag visade helt enkelt en del av de små lustigheter vi är med om. Och det är viktigt! Någons lagom bra sitt eller headdown ser ju egentligen ut som alla andras lagom bra sitt eller headdown.

För att imponera med bra flygning krävs det otroligt mycket och det är inte

många i Sverige som når upp till den nivån. Om du, liksom jag, är en av dem som inte kan imponera på detta sätt så får vi hitta på annat.

I en "klippfilm" utan direkt manus är det det unika som fångar och lockar mig. Det unika gömmer sig dels i klipp från hopp som inte alls gick enligt planen, och dels i klipp från alla minuter då vi inte precis stigit av flygplanet. Hur gick diskussionerna under planeringen av hoppet? Hur lät det efteråt? Det är inte ofta det dokumenteras.

"Kill your darlings"

Gryttjom Heroes (som filmen hette) inleddes med en liten sekvens där jag klippte ihop en scen ur "Point Break" med en scen ur "Stand by me". Jag la säkert 90 procent av den totala klipptiden på denna sekvens för att få det snyggt.

Själv tyckte jag att det var hysteriskt roligt men det gav inte många skratt i salongen under premiär. Så här i efterhand inser jag att det var en "darling" som inte skulle överlevt till den färdiga filmen.

Manus och planering

Min andra vinst blev med en film på skräck-temat 2013, helt utan hopp och med enbart mig själv som aktör. Jag fick tanken av en trailer till "Game of thrones" som var aktuell då med frasen "Winter is coming", och funderade på vad det betyder för oss som är hoppare.

Tanken var först att göra en ganska ambitiös film om en hoppare som på säsongens första dag kastas till vinterns första dag. Men med tidsbrist mot slutet fick det bli en trailer för den film jag egentligen hade tänkt göra. Eftersom trailerrösten var en stor del av slutresultatet fick jag lägga mycket tid på manus. Jag gjorde också en grovklippning tidigt för att få koll på hur mycket som kunde sägas och visas samtidigt.

Jag vill också säga att kortare oftare är bättre än längre. Gör inte en film som är precis på maxgränsen bara för att du får det. Givetvis ska du berätta den historia du vill i ett tempo som passar. Men det måste vara bra hela vägen. Det är bättre att lämna publiken med känslan av att vilja se mer än att vara uttråkade.

En film jag minns

En film jag minns extra tydligt är Red Line, som gjordes för filmfestivalen 2001 av Jacob Stetina, Niclas Öhman, Oscar Lantz, Erika Franzén och Tomas Sjöblom. Den inspirerades av Jackass-gängets kortfilmer Urban kayaking, Urban snowboarding och gav oss det fantastiska fenomenet Urban Skydiving! Den handlar om ett fyrmannalag som tränar i tunnelbanans röda linje. Inga frifallsklipp, klockrent manus, intressanta karaktärer och en fantastiskt kul ide!

KONTAKTA

SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Ronny Modigs,
e-post: ordforande@sff.se

Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se

Ledamot: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com

Ledamot/kommunikation: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Ledamot: Christer Dahl,
e-post: dahl.christer@gmail.com

Suppleant/förbundsjurist: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Suppleant/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Valberedningen

Uno Alpfors (sammanställande),
e-post: uno.alpfors@swipnet.se

Markus Andersson,
e-post: andersson.markus@gmail.com

Andreas Frisk, e-post: ante.frisk@gmail.com

Lennart Vestbom, (suppleant),
e-post: lennart@fgcc.nu

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta före ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se

Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se

Kommunikationsansvarig samt kontaktperson
för kommunikationskommittén: Boel Stier,
e-post: boel@sff.se

Förbundsjurist, allmänrättsliga frågor, avtal,
försäkringar, tävling: Håkan Dahlquist,
e-post: hakan@sff.se

Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Materielkommittén: Henrik Grentzelius,
e-post: henrik.grentzelius@comhem.se

Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se

Tävlingkommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com

Luftrumsfrågor: Märten Nordlander,
e-post: marten@sff.se

Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Ronny Modigs,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Boel Stier,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Håkan Dahlquist,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter Alfsson-Thoor,
riksinstruktör

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppling.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

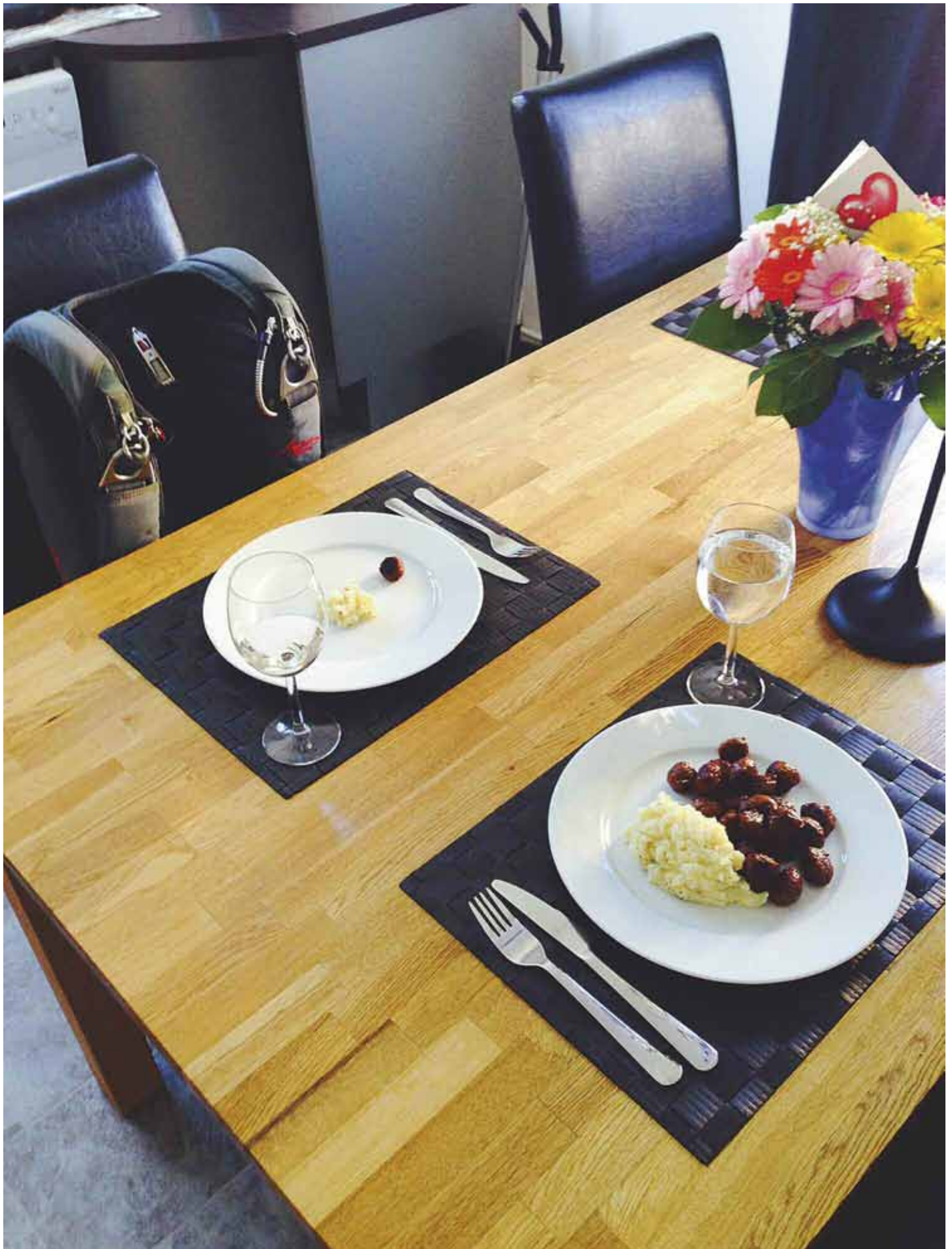
Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

**Robert Hansson är rätt så ny turkey. Och alldeles ny riggägare.
Lycklig förstås, och med sina nya ekonomiska förutsättningar bjuder han på middag för två.**

Foto Robert Hansson.